

सन २०२६-२७ चा जिल्हा वार्षिक
अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रम
(अनुसूचित जाती उपयोजना) तयार करणे.
मार्गदर्शक सूचना .....

महाराष्ट्र शासन
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग,
परिपत्रक क्रमांक :विधयो-२०२५/प्र.क्र.१४३/अर्थसंकल्प (विधयो)
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक :- १२ फेब्रुवारी, २०२५.

- संदर्भ :-** १. शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक- विधयो-२००९/प्र.क्र.८४९/विधयो-१. दि.४ फेब्रुवारी, २०१०
२. शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक- विधयो-२०१०/प्र.क्र.२६/विधयो दि.१३ एप्रिल, २०१७
३. नियोजन विभागाचे पत्र क्र.डिएपी-१०२५/प्र.क्र.३०४/का-१४८९, दि.१० नोव्हेंबर, २०२५

परिपत्रक :-

नियोजन विभागाचे शासन निर्णय क्र.विधयो-१०९८/प्र.क्र.६/का.१४५३ दि.१५.३.१९९९ अन्वये अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रम (अनुसूचित जाती उपयोजना) तयार करणे व त्याचे संनियंत्रण करणे हे काम स्थायी स्वरूपात सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाकडे सोपविण्यात आले आहे. वाचा येथील सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या शासन निर्णयानुसार जिल्हा वार्षिक अनुसूचित जाती घटक (अनुसूचित जाती उपयोजना) कार्यक्रम मंजूर करण्याची जबाबदारी संबंधित जिल्हा नियोजन समितीकडे सोपविण्यात आली आहे. त्यानुसार जिल्हा आराखडा तयार करण्याची जबाबदारी जिल्हा नियोजन समितीचे सचिव म्हणून जिल्हाधिकारी यांची असून त्यांना संपूर्ण मदत सहाय्यक आयुक्त समाज कल्याण यांनी करावयाची आहे.

नियोजन विभागाच्या दि. १० नोव्हेंबर, २०२५ रोजीच्या पत्रान्वये सन २०२६-२७ सर्वसाधारण जिल्हा वार्षिक योजनांचे प्रारूप आराखडे तयार करण्यासाठी, नियोजन विभागाने सर्व जिल्हाधिकारी व सदस्य सचिव, जिल्हा नियोजन समित्या यांना सूचना दिल्या आहेत. या पत्रासोबतच्या मार्गदर्शक सूचनांतील परिशिष्ट, भाग - क मधील परिच्छेद -१० ला अनुसरून, जिल्हा वार्षिक अनुसूचित जाती घटक (अनुसूचित जाती उपयोजना) कार्यक्रम २०२६-२७ चे प्रारूप आराखडे तयार करण्यासाठी या विभागातर्फे खालील प्रमाणे मार्गदर्शक सूचना देण्यात येत आहेत.

०२. जिल्हा वार्षिक योजनेचे निधी वाटपाचे सुत्रानुसार सन २०११ च्या जनगणनेतील जिल्ह्याची एकूण अनुसूचित जाती उपयोजनेची लोकसंख्या, जिल्ह्याची ग्रामीण अनुसूचित जातीची लोकसंख्या व मानव विकास निर्देशांक विचारात घेऊन जिल्ह्याच्या अनुसूचित जाती जिल्हा वार्षिक उपयोजनेसाठी सन २०२६-२७ च्या जिल्हावार कमाल आर्थिक/नियतव्यय मर्यादा ठरविण्यात आली आहे. सदर जिल्हावार आर्थिक/नियतव्यय मर्यादा ठरविताना राज्याचा मानव विकास अहवाल २०१२ प्रसिध्द

झाल्याने सदर अहवालातील जिल्हानिहाय मानव विकास निर्देशांक विचारात घेण्यात आला असून ठाणे जिल्ह्याच्या विभाजनामुळे अस्तित्वात आलेल्या नवनिर्मित पालघर व ठाणे या जिल्हयांसाठी ठाणे जिल्ह्याचा मानव विकास निर्देशांक आधारभूत मानून त्याचप्रमाणे मुंबई शहर व मुंबई उपनगर जिल्हयांसाठी मुंबई जिल्ह्याचा मानव विकास निर्देशांक आधारभूत मानून त्यानुसार अनुसूचित जाती जिल्हा वार्षिक उपयोजनेसाठी सन २०२५-२६ च्या जिल्हावार कमाल आर्थिक मर्यादा (सिलिंग्ज) सोबतच्या जोडपत्र-१ मधील रकाना क्र. ३ येथे दिला आहे. सन २०२६-२७ वार्षिक अनुसूचित जाती उपयोजनेचे आकारमान अद्याप निश्चित झालेले नसल्याने जोडपत्र-१ मध्ये दर्शविलेल्या नियतव्ययाच्या कमालमर्यादा तात्पुरत्या स्वरूपात आहेत. जिल्हा योजनांची जेव्हा राज्यस्तरावर चर्चा होईल, त्यावेळी २०२६-२७ च्या योजनेसाठी उपलब्ध असलेल्या साधन संपत्तीचे व वार्षिक योजनेचे आकारमान स्पष्ट झालेले असेल व ते लक्षात घेवून अंतिम स्वरूप देण्यात येईल. त्यावेळी जिल्हा योजनेच्या आकारमानात काही प्रमाणात बदल होण्याची शक्यता आहे.

०३. नियोजन विभागाने MP-SIMS ही सर्वकष प्रणाली विकसित केली आहे. सदर प्रणालीचा वापर करणे जिल्हास्तरीय यंत्रणांना बंधनकारक असून, सदर प्रणालीमध्ये नोंदविण्यात येणारी माहितीच ग्राह्य धरण्यात येईल. प्रणालीमध्ये योजनेचा संकेतांक (CRC Code), उद्दिष्टांचा संकेतांक (Object Code), खर्चाची उद्दिष्टे, योजनांची भौतिक उद्दिष्टे व अपेक्षित साध्य याबाबतची अचूक माहिती भरण्यासाठी संबंधित जिल्ह्याचे सहायक आयुक्त, समाजकल्याण हे जबाबदार असतील. सदर माहितीच्या आधारेच निधी अर्थसंकल्पित होत असल्याने याबाबतची जबाबदारी संबंधित जिल्ह्याचे सहायक आयुक्त, समाजकल्याण यांची राहिल. सबब, याची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करावी.

०४. संदर्भीय क्र.३ नियोजन विभाग पत्र क्र. : डिएपी-१०२५/प्र.क्र.३०४/का-१४८९, दि.१०.११.२०२५ चे जोडपत्र-२ अन्वये जिल्हा वार्षिक योजना (सर्वसाधारण) सन २०२६-२७ ची तयार करण्याचे वेळापत्रक देण्यात आले आहे. सुलभ संदर्भासाठी सदर वेळापत्रक खालीनमूद करण्यात आले आहे.

अ.क्र.	कार्यवाही पूर्ण करावयाचा दिनांक	कार्यवाहीचा टप्पा पूर्ण करणे
१.	दि.१२.११.२०२५ ते दि.१९.११.२०२५	जिल्हाधिकारी तथा सदस्य सचिव, जिल्हा नियोजन समिती यांनी अंमलबजावणी यंत्रणांकडून विहित प्रपत्रात योजना निहाय सन २०२६-२७ साठीचे प्रस्ताव आयपास प्रणालीच्या माध्यमातून मागविणे.
२.	दि.२०.११.२०२५ ते दि.३०.११.२०२५	संबंधित अंमलबजावणी अधिकाऱ्यांकडून त्यांच्याशी संबंधित योजनांचे परिपूर्ण प्रस्ताव जिल्हाधिकारी यांना "i-PAS- Integrated Planning Office Automation System" या प्रणालीच्या माध्यमातून सादर करणे.
३.	दि.०१.१२.२०२५ ते दि.२१.१२.२०२५	१) जिल्हा नियोजन अधिकाऱ्यांनी प्राप्त प्रस्तावांची छाननी करून त्याचे एकत्रिकरण करून जिल्हा वार्षिक योजना (सर्वसाधारण) सन २०२६-२७ चे प्रारूप तयार करणे. २) जिल्हा वार्षिक योजना (सर्वसाधारण) सन २०२६-२७ च्या प्रारूप

		आराखड्यास विभागीय आयुक्तांची मान्यता घेणे. ३) जिल्हा वार्षिक योजना (सर्वसाधारण) सन २०२६-२७ च्या प्रारुपाची कार्यकारी समितीमार्फत छाननी करुन जिल्हा नियोजन समितीपुढे ठेवावयाच्या अंतिम प्रारुपास मान्यता देणे.
४.	दि.२२.१२.२०२५ ते दि.११.०१.२०२६	जिल्हा नियोजन समित्यांनी जिल्हा वार्षिक योजना (सर्वसाधारण) सन २०२६-२७ च्या प्रारुपास मान्यता देणे व राज्यस्तरीय बैठकीत प्रारुप आराखडा ठेवण्यासाठी शिफारस करणे.
५.	दि.१२.०१.२०२६ ते दि.२३.०१.२०२६	जिल्हाधिकारी तथा सदस्य सचिव, जिल्हा नियोजन समिती, यांनी नियोजन विभागाकडे जिल्हा वार्षिक योजना (सर्वसाधारण) सन २०२६-२७ चे प्रारुप आराखडे पाठविणे.
६.	दि.२४.०१.२०२६ ते दि. ०३.०२.२०२६	मा. उपमुख्यमंत्री (नियोजन) यांच्या अध्यक्षतेखालील राज्यस्तरीय बैठकीत जिल्हा नियोजन समितीच्या प्रतिनिधींबरोबर जिल्हानिहाय चर्चा करुन जिल्हा वार्षिक योजना (सर्वसाधारण) सन २०२६-२७ ला अंतिम स्वरुप देणे व i-PAS (Integrated Planning Office Automation System) या संगणकीय प्रणालीद्वारे MP-SIMS या संगणकीय प्रणालीत सादर करणे.

वर नमूद वेळापत्रकानुसार अनुसूचित जाती उपयोजना (जिल्हा वार्षिक अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रम) तयार करण्याचा आहे.

०५. जिल्ह्याचा वार्षिक अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रम (अनुसूचित जाती उपयोजना) तयार करताना पुढील सूचना विचारात घ्याव्यात :

१. जिल्हा वार्षिक योजना या जोडपत्र-१ मध्ये दिलेल्या कमाल नियतव्ययाच्या मर्यादेतच असाव्यात. **योजनानिहाय यादी प्रारुप आराखड्यासोबत ठेवण्यात यावी.**
२. उपरोक्त ५.१ व्यतिरिक्त वाढीव मागणी असल्यास त्याचे स्वतंत्र विवरण दर्शविण्यात यावे व त्यामध्येस्वयंस्पष्ट कारणे नमूद करण्यात यावीत.
३. कार्यकारी समितीचे छाननीसाठी आणि जिल्हा नियोजन समिती व राज्यस्तरीय बैठकीसाठी तयार करण्यात येणारा, जिल्हा योजनेचा आराखड्याची माहिती, कार्यान्वयीन यंत्रणांनी MP-SIMS प्रणालीमध्येच तयार करुन सादर करावी. तसेच प्रत्येक उपयोजनेच्या अमंलबजावणीचा आढावा घेऊन नियतव्यय निश्चित करणेसाठीची नियतव्यय मागणी, यंत्रणांनी विहित केलेल्या प्रपत्र ड मध्ये सादर करवी.
४. शासनाकडून देण्यात आलेल्या निर्देशानुसार जिल्ह्याची माहिती, जिल्हास्तरीय योजनांची उद्दिष्टे व साध्य **याबाबत Power Point Presentation** राज्यस्तरीय बैठकीत करावे.
५. राज्यस्तरावरुन ज्या योजनांकरिता नियतव्यय उपलब्ध करुन दिला जातो त्या योजनांसाठी जिल्हास्तरावरुन नियतव्यय उपलब्ध करुन देण्यात येवू नये. सबब, नियतव्यय उपलब्ध करुन घेताना जिल्हा योजनेंतर्गत प्रस्तावित केलेल्या योजनेसाठी राज्यस्तरावरुन नियतव्यय प्राप्त होत नाही असे संबंधीत यंत्रणेकडून प्रमाणित करुन घ्यावे व दोन्ही स्तरावरुन निधी उपलब्ध झाल्यास संबंधीत अधिकाऱ्यास जबाबदार धरण्यात यावे.

६. प्रत्येक योजनेचे शासन निर्णय संबंधीत प्रशासकीय विभागांनी सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागास उपलब्ध करून द्यावेत. तसेच सर्व जिल्हाधिकारी यांनी संबंधीत कार्यान्वयीन यंत्रणेच्या मागणीनुसार जिल्हास्तरीय योजनेसाठी सन २०२६-२७ मध्ये निधी ठेवतांना संबंधीत योजनांचे शासन निर्णय प्राप्त करून घेवून योजनेसाठी नियतव्ययाची मागणी करावी.
७. नियतव्यय मागणी करताना, दि.०४.०२.२०१० च्या शासन निर्णयातील परिच्छेद ३.३ ची पूर्तता करणेबाबत यंत्रणांना सूचित करावे.
८. केंद्र पुरस्कृत योजनांकरीता राज्य हिश्याची तरतूद, जिल्हा वार्षिक अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रम मध्ये प्रस्तावित करण्यात येऊ नये.
९. जिल्हा योजनेतील ज्या योजनांसाठी निधी खर्च केला जातो, अशा खर्चाची उपयुक्तता स्पष्ट होणे आवश्यक असून त्यानुसार उद्दिष्ट पूर्ती होणे बंधनकारक राहिल. सबब, नियतव्यय उपलब्ध करून देण्यापूर्वी याबाबीची खात्री करून नंतरच नियतव्यय ठेवावा.
१०. कामनिहाय नियोजन होण्यासाठी, जिल्हा योजनेअंतर्गत घेण्यात येणाऱ्या सर्व कामांची यादी व त्यावरील खर्चाचा तपशील (MP-SIMS) योजना प्रणालीमध्ये भरण्यात यावा. तसेच तो प्रस्ताव सोबत जोडावा. सामान्यतः कोणत्याही योजनेला त्या योजनेअंतर्गत घ्यावयाची कामे निश्चित असल्याशिवाय नियतव्यय ठेवण्यात येऊ नये.
११. जिल्हा वार्षिक योजनेतून घेण्यात येणारी कामे, दि.०४.०२.२०१० च्या शासन निर्णयातील परिच्छेद २.५ नुसार प्रस्तावित असतील आणि ती २ वर्षांच्या कालावधीत पूर्ण करणे आवश्यक आहे. त्यादृष्टीने निधीची तरतूद करण्यात यावी. योजनेचा आराखडा तयार करतांना चालू कामांच्या उर्वरित खर्चाच्या तरतूदीबाबत प्राथम्याने विचार करण्यात यावा. अपूर्ण कामांमध्ये ७५% व त्यापेक्षा अधिक पूर्ण, ५०% ते ७४% पूर्ण व ५०% पेक्षा कमी पूर्ण असे वर्गीकरण करून त्याक्रमाने कामे पूर्ण करण्याचे नियोजन करावे. जेणेकरून वितरीत निधी अखर्चित राहणार नाही.
१२. जिल्हा वार्षिक योजना (अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रम) अंतर्गत घेण्यात येणाऱ्या प्रत्येक पायाभूत विकास प्रकल्पाकरिता नियोजन विभागाच्या दि.२५.०८.२०२५ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार युआयडी क्रमांक घेण्यात यावा. तसेच या प्रत्येक पायाभूत विकास प्रकल्पांचे जीओ टॅगींग करण्यात यावे.
१३. जिल्हा वार्षिक योजना (अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रम) सन २०२५-२६ आराखड्यात प्रस्तावित केलेल्या नियतव्यय मर्यादेतून अपूर्ण कामे पूर्ण करण्यासाठी लागणारा निधी वजा करून उर्वरित रकमेच्या दिड पट रकमेच्या मर्यादेतच नवीन कामे प्रस्तावित करण्यात यावीत. नवीन कामे/ बांधकामाचा समावेश योजनेत करण्यापूर्वी अशा कामांच्या प्राथमिकता (आवश्यक तेथे शासनाची मान्यता किंवा जागेची उपलब्धता इ.) पूर्ण झाले आहेत व प्रस्तावित नियतव्यय खर्च होईल हे निश्चित झाल्यानंतरच ती कामे समाविष्ट करावीत.

१४. विकास क्षेत्रनिहाय निधीवाटप निश्चित करताना या क्षेत्रातील यापूर्वीचे अपेक्षित साध्य, फलनिष्पत्ती, प्रस्तावित बदल इत्यादी अनुषंगीक बाबी विचारात घेऊन त्याच्या पुर्ततेसाठी जिल्हा वार्षिक अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रम व सर्वसाधारण क्षेत्र योजना याखाली जिल्ह्यास विविध योजनांतर्गत प्राप्त होऊ शकणाऱ्या निधीचे नियोजन एकत्रितपणे विचारात घेऊन करण्यात यावे. तसेच नाविन्यपूर्ण किंवा अन्य अबांधील स्वरूपातील निधीच्या माध्यमातून अस्तित्वात असलेल्या योजनांमधून करता न येणाऱ्या कामांसाठी निधी “गॅप फंड” म्हणून वापरण्यात यावा. शक्यतो एकाच प्रकारच्या कामासाठी कोणत्याही परिस्थितीत दोन वेगवेगळ्या योजनांच्या माध्यमातून वेगवेगळ्याने निधी उपलब्ध होणार नाही याची दक्षता जिल्हा नियोजन समितीने घ्यावी. मात्र काही कामांसाठी केंद्र पुरस्कृत योजनांद्वारे निधी मिळत असल्यास त्यामधून अशी कामे प्रस्तावित करून उर्वरित कामांसाठी राज्यशासनाकडून विविध स्रोतांद्वारे जिल्ह्यास उपलब्ध होणाऱ्या निधीचे अभिसरण (Convergence) पध्दतीने नियोजन करून फलनिष्पत्ती दायक अंमलबजावणी आराखडा तयार करावा.

१५. अपूर्ण कामे जास्त प्रमाणात असल्यास त्यांचा आढावा घेण्यात यावा. स्थानिक गरजेनुसार अशा कामांचा प्राथम्यक्रम ठरवून प्राथम्यक्रमानुसार त्या कामांना निधी देण्यात यावा. तसेच कमी प्राथम्यांच्या कामाबाबत सुरक्षित मर्यादेपर्यंत खर्च करून अशा कामांना पुनर्विनियोजनाने निधी देण्यात यावा. उर्वरित कामे थांबविण्यात यावीत. तसेच ज्या कामांवर लाक्षणिक तरतूद केली असेल अशी कामे रद्द करण्यात यावीत.

१६. मानव विकास/ महिला व बाल विकास :- मानव विकास व जेंडर या दोन बाबींवर विशेष भर देऊन योजना तयार करण्यात याव्यात अशा केंद्र शासनाच्या सूचना आहेत. तरी अशा योजनांसाठी पुरेशी तरतूद करण्यात यावी.

१७. व्हिजन दस्तावेज : २०३० मध्ये अंतर्भूत केलेली उद्दिष्टे जिल्हा वार्षिक योजना सन २०२६-२७ मार्फत साध्य करण्यात येणारी उद्दिष्टे व्हिजन २०३० च्या महत्वाच्या उद्दिष्टांशी सुसंगत असणे आवश्यक आहे. तसेच लिंग आधारित अर्थसंकल्प व बाल अर्थसंकल्प यानुषंगाने विभागाचा अर्थसंकल्प तयार करण्याच्या प्रक्रियेत व नियोजन करण्याच्या प्रक्रियेत त्यांना प्राधान्य देणे गरजेचे आहे. तसेच शाश्वत विकास ध्येयांच्या पूर्ततेच्या दृष्टीने जिल्हा वार्षिक योजनेतील महत्वाच्या योजनांसाठी जास्तीत जास्त निधी उपलब्ध करून देण्यात यावा.

१८. सन २०२६-२७ या वर्षासाठी जिल्हा योजनांचा आराखडा तयार करतांना आरोग्य, शिक्षण व उत्पन्न वाढ यावर थेट परिणाम करणाऱ्या योजनांना प्राधान्य देणे आवश्यक आहे. मात्र, आरोग्य व शिक्षण यासाठी केंद्र शासनाचे सर्व शिक्षा अभियान व राष्ट्रीय आरोग्य मिशन यासारख्या १००% केंद्र पुरस्कृत कार्यक्रमांमार्फत ज्या बाबी करता येतात, त्यावर राज्य शासनाचा निधी खर्च करण्याचे टाळावे. तसेच उत्पन्न वाढ व रोजगार निर्मितीच्या योजनांवर भर द्यावा.

१९. अंगणवाडी बांधकामासाठी अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रमांमधून तरतूद ठेवू नये.

२०. सर्वसाधारण स्वरुपाच्या योजनांसाठी अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रमातून (अनुसूचित जाती उपयोजनेतून) नियतव्यय राखून ठेवू नये.
२१. नवीन योजनांसाठी अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रमातून (अनुसूचित जाती उपयोजनेतून) नियतव्यय राखून ठेवू नये.
२२. दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ मधील कलम ३७ अन्वये राबविण्यात येणाऱ्या योजना व विकासाच्या कार्यक्रमांमध्ये ५ टक्के इतके दिव्यांग लाभार्थ्यांसाठी आरक्षण राखीव ठेवणेबाबत तरतूद केलेली असून त्यामध्ये दिव्यांग महिलांना प्राधान्य राहिल असेही नमूद केलेले आहे. जिल्हा वार्षिक अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रमांतर्गत सदर तरतुदीची अंमलबजावणी होईल अशी व्यवस्था करण्यात यावी.
२३. प्रशासकीय विभागाकडून आणि विभाग प्रमुखांकडून सन २०२६-२७ च्या जिल्हा वार्षिक योजनेत अंतर्भूत करण्यासाठी त्यांच्या कार्यक्रमासंबंधीचे प्रस्ताव / सूचना अग्रक्रमाने प्राप्त होतील त्याचाही जिल्हा योजना तयार करताना यथोचित विचार करावा.
२४. शिष्यवृत्ती, प्रशिक्षण (व्यावसायिक प्रशिक्षणसहित), गणवेश व लेखन साहित्य, उपस्थिती भत्ता इ. योजनांकरिता प्राथम्याने पुरेशी तरतूद करण्याचा प्रयत्न करावा.
२५. सन २०२६-२७ च्या जिल्हा वार्षिक अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रमाचे (अनुसूचित जाती उपयोजनेचे) आराखडे विचारात घेण्यासाठी विहित केलेली एकूण ४ प्रपत्रे सोबत जोडली असून ती सर्व माहिती वरिष्ठ कार्यालयातील अधिकारी, योजनेच्या प्रारुपावर चर्चा करण्यासाठी जिल्ह्यात येतील त्यावेळी उपलब्ध असणे आवश्यक आहे.
२६. जिल्हा वार्षिक अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रम (अनुसूचित जाती उपयोजना) सन २०२६-२७ चा आराखडा करण्यासाठी खालीलप्रमाणे प्रपत्रे विहित करण्यात येत आहेत. प्रपत्रांचे नमुने सोबत जोडले आहेत.

प्रपत्र अ :	जिल्हा वार्षिक अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रम (जिल्हा वार्षिक अनुसूचित जाती उपयोजना) २०२६-२७ च्या प्रस्तावित नियतव्ययाचा गोषवारा या प्रपत्रात भरावा. (सहायक आयुक्त यांनी भरावयाचे)
प्रपत्र ब :	जिल्हा वार्षिक अनुसूचित जाती उपयोजना सन २०२६-२७ च्या विकास क्षेत्रातील योजनांसाठी प्रस्तावित नियतव्यय व भौतिक उद्दिष्टे या प्रपत्रात भरावीत. (सहायक आयुक्त यांनी भरावयाचे)
प्रपत्र क :	जिल्हा वार्षिक अनुसूचित जाती उपयोजना सन २०२६-२७ च्या प्रस्तावित बांधकामाच्या कार्यक्रमाची माहिती या प्रपत्रात भरावी. (सहायक आयुक्त यांनी भरावयाचे)
प्रपत्र ड :	यंत्राणानी नियतव्यय मागणी करण्याचे पत्र (सदर प्रपत्र शासनास सादर करू नये.) (यंत्राणांकडून उपलब्ध करून घ्यावे)

प्रपत्र इ :	बाब/काम/प्रकल्प निहाय तपशील (यंत्रणांकडून उपलब्ध करून घ्यावे आणि सहायक आयुक्त यांनी जतन करावे.)
प्रपत्र फ :	लिंग आधारित अर्थसंकल्प (Gender Budget) व बाल अर्थसंकल्प (Child Budget) चा तपशील (यंत्रणांकडून उपलब्ध करून सहायक आयुक्त यांनी MPSIM मध्ये भरावे)
प्रपत्र ग :	दिव्यांग व्यक्ती यांचे कल्याण बाबतची माहिती (यंत्रणांकडून उपलब्ध करून सहायक आयुक्त यांनी MPSIM मध्ये भरावे)

२७. जिल्हा वार्षिक अनुसूचित जाती घटक (अनुसूचित जाती उपयोजना) कार्यक्रमांतर्गत कामे / योजना राबविताना अशा योजनांचे कार्यक्षेत्र अनुसूचित जाती क्षेत्रामध्ये आहे किंवा कसे, याबाबत जिल्हाधिकारी यांनी स्वतः खात्री करावी. अनुसूचित जाती क्षेत्राकरिता केलेली तरतूद अनुसूचित जाती क्षेत्राबाहेरील योजनेमध्ये खर्च करता येणार नाही याची काळजी संबंधित जिल्हाधिकारी तसेच क्षेत्रीय योजना अंमलबजावणी अधिकारी यांनी घ्यावी. तसेच अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रमातून (अनुसूचित जाती उपयोजनेतून) अनुसूचित जाती व नवबौद्धांच्या वैयक्तिक लाभांच्या योजनांवर तसेच केवळ त्यांच्यासाठी असलेल्या विकास कामांवरच निधी प्रस्तावित करून, नियंत्रण ठेवण्यात येत आहे, याची संबंधित जिल्हाधिकारी तसेच क्षेत्रीय योजना अंमलबजावणी अधिकारी यांनी काटेकोरपणे काळजी घ्यावी.

२८. **नाविन्यपूर्ण / वैशिष्ट्यपूर्ण योजना:-** प्रत्येक जिल्ह्याच्या अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रमाच्या (अनुसूचित जाती उपयोजनेच्या) एकूण निधीपैकी ३% निधी नाविन्यपूर्ण / वैशिष्ट्यपूर्ण योजनांसाठी राखून ठेवण्यात यावा. तसेच, नाविन्यपूर्ण / वैशिष्ट्यपूर्ण योजनांची निवड करताना या योजनांद्वारे शाश्वत विकासाची उद्दिष्टे साध्य होतील यावर भर देण्यात यावा. सदर योजनेंतर्गतचे प्रस्ताव सोबतचे **जोडपत्र -२** प्रमाणे जिल्हा नियोजन समितीचे मान्यतेस प्रस्तावित करावेत

२९. जिल्ह्याच्या प्रारूप योजनांवर राज्यस्तरावर जिल्हानिहाय चर्चा केल्यानंतर तयार झालेल्या जिल्ह्याच्या आराखड्यांचा राज्याच्या एकूण योजनेत अंतर्भाव करून राज्याची एकूण योजना केंद्र शासनाकडे पाठविण्यासाठी वर दिलेल्या वेळापत्रकाचे काटेकोरपणे पालन करणे आवश्यक आहे. जिल्हाधिकारी व सदस्य सचिव यांना अशी विनंती आहे की, त्यांनी स्वतः आराखडे तयार करण्याच्या या कार्यवाहीवर लक्ष ठेवावे व जिल्हा नियोजन समित्यांनी संमत केलेल्या जिल्हा अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रमाच्या (अनुसूचित जाती प्रारूप उपयोजनेच्या) प्रस्तावाच्या १५ प्रती सोबतच्या **प्रपत्र क्रमांक “अ” ते “क”** विवरणपत्रातील माहितीसह सामाजिक न्याय विभागाकडे दि.१२.०१.२०२६ पर्यंत निश्चितपणे पाठविल्या जातील व त्याच्या ३ प्रती सह आयुक्त (अनुसूचित जाती उपयोजना), समाज कल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्याकडे पाठविल्याची खात्री करावी. तसेच संबंधित

मंत्रालयीन विभागांना सुध्दा त्याचवेळी प्रस्तावाची १ प्रत प्रत्यक्ष देण्याची व्यवस्था करण्यात यावी.

सह आयुक्त (अनुसूचित जाती उपयोजना), समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे यांनी सर्व संबंधित जिल्हयांकडे पाठपुरावा करून जिल्हयांकडून प्राप्त झालेल्या आराखड्यांनुसार सर्व आकडेवारी MP-SIMS प्रणालीमध्ये भरण्यात आली आहे किंवा कसे, याची खातरजमा करावी व अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रमाचा (अनुसूचित जाती उपयोजनेचा) प्रस्तावित प्रारूप आराखडा तयार होताच विभागाकडे तात्काळ सादर करावा.

(२९) **मूल्यमापन, संनियंत्रण व डाटा एन्ट्री :-** जिल्हा वार्षिक योजनेअंतर्गत अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रमाच्या मूल्यमापन, संनियंत्रण व प्रभावी अंमलबजावणीकरिता जिल्हा वार्षिक योजनेतील अर्थसंकल्पीय निधीच्या ०.५ टक्के नियतव्यय मूल्यमापन, संनियंत्रण व डाटा एन्ट्री याकरीता खालील बाबींसाठी खर्च करण्यास अंमलबजावणी यंत्रणांना मान्यता देण्यात येत आहे.

१) योजनांतर्गत योजनांचे मूल्यमापन करून घेणेसाठी अभियंते, लेखापाल, अर्किटेक्ट, स्वयंसेवी संस्था इ. तज्ञ व्यक्तींचे पॅनल तयार करणे.

२) तज्ञ व्यक्तींची निवड करणेसाठी निविदा/ जाहिरातीचा खर्च.

३) जिल्हयामध्ये घेण्यात येणाऱ्या विविध बांधकामासाठी खाजगी आर्किटेक्चर कडून आराखडे (टाइप प्लॅन) तयार करून घेणे (अशा टाइप प्लॅनसाठी आवश्यक मोबदला द्यावा व एकदा टाइप प्लॅन तयार केल्यानंतर विभागातील कर्मचाऱ्यांनी आवश्यकतेनुसार आराखडे तयार करावेत व त्यानुसार संनियंत्रण करावे)

४) काही विशिष्ट कामांसाठी सल्लागाराची नेमणूक करणे.

५) योजनांतर्गत योजनांची प्रसिद्धी/ माहिती पुस्तिका तयार करणे/ माहितीचे बोर्ड तयार करून ते जिल्हाधिकारी/ तहसीलदार / जिल्हा परिषद/ पंचायत समिती / नगरपालिका / सहाय्यक आयुक्त/ जिल्हा जात प्रमाणपत्र पडताळणी समिती इत्यादी कार्यालयात लावणे.

६) सहाय्यक आयुक्त कार्यालयातील आवश्यक बाबींवरील खर्च जसे साधन सामुग्री इत्यादी (अनुज्ञेय रकमेच्या १० टक्के च्या मर्यादित).

७) सार्वजनिक संस्थांचे लेखे परीक्षण/ लेखे तयार करून घेणे.

८) मूल्यमापन / क्षेत्र पाहणी करिता वाहन/ इंधन खर्च.

९) बाह्यस्रोत कर्मचारी यांचेकडून डाटा एन्ट्री करणे (उदा. Beams प्रणालीवर आराखडा नोंदविणे, MPSIMS वर मासिक खर्च व आराखडा नोंदविणे.)”

१०) ई-ऑफिस प्रणाली कार्यान्वयन

३०) जिल्हा वार्षिक योजनेंतर्गत सामाजिक न्याय विभागात कार्यरत अनुसूचित जाती व नवबौध्द घटकांच्या मुलामुलींच्या शासकीय निवासी शाळा, शासकीय वसतिगृहे, सफाई कामगारांच्या मुलामुलींकरीता शासकीय निवासी शाळा व डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर सामाजिक न्याय भवन यांचेवरील

खालील बाबींकरीता खर्च भागविण्यासाठी जिल्हा वार्षिक योजनेतील अर्थसंकल्पीय निधीच्या १ टक्का कमाल मर्यादेत नियतव्यय स्वतंत्र लेखाशिर्ष उपलब्ध करून खर्च करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

१. शासकिय निवासी शाळा व वसतीगृह इमारतीच्या किरकोळ व तातडीच्या दुरुस्तीसाठी येणारा खर्च.
  २. निवासी शाळा व वस्तीगृहामध्ये पाणी पुरवठा योजना (विहिर खोदणे, बोर खोदणे), विद्युत पुरवठा.
  ३. शासकीय निवासी शाळेतील प्रवेशित विद्यार्थ्यांकरिता स्टेशनरी, सौंदर्य प्रसाधने, क्रिडा साहित्य, विविध स्पर्धा आयोजन, विविध परिक्षा आयोजन, शैक्षणिक सहल, किरकोळ विद्युत दुरुस्ती इत्यादी प्रकारचे विविध किरकोळ खर्च.
  ४. शासकिय निवासी शाळा, शासकीय वसतीगृहाच्या सफाई कामगारांच्या मुलामुलींची शासकीय निवासी शाळेतील प्रवेशित विद्यार्थ्यांच्या विविध स्तरावरील क्रिडा स्पर्धावरील खर्च व विविध स्तरावरील क्रिडा स्पर्धा आयोजनावरील खर्च.
  ५. शासकीय निवासी शाळा, शासकीय वसतीगृहे व सामाजिक न्याय भवन इमारतीचे स्ट्रक्चरल ऑडीट/इलेक्ट्रीक ऑडीट करणे.
  ६. शासकीय निवासी शाळा/शासकीय वसतीगृह याकरिता ई-व्हेईकल उपलब्ध करून देणे.
  ७. शासकीय निवासी शाळा/शासकीय वसतीगृह याकरिता जमिन प्राप्त झाल्यास जमिन मोजणीवरील खर्च व प्राप्त जमिनीवरील अतिक्रमण रोखण्यासाठी जमिनीच्या भोवताली कुंपन घालण्याकरीता येणारा खर्च.
- वरील सर्व बाबींसाठी राज्यस्तरीय योजनेतून खर्च होणार नाही, याबाबत संबंधितांनी दक्षता घ्यावी.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२६०२१२१७३०५७२९२२ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सुचिता सापते)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

सहपत्रे: १) जोडपत्र-१ व जोडपत्र-२
२) विवरणपत्रे अ ते ग

प्रति,

१. आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
२. महासंचालक, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे (२ प्रती)

३. सर्व जिल्हाधिकारी व सदस्य सचिव, जिल्हा नियोजन समिती (सहायक आयुक्त, समाजकल्याण, यांनी स्वतः पोहच करणे)
४. सह आयुक्त (अनुसूचित जाती उपयोजना), समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
५. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
६. सर्व प्रादेशिक उपायुक्त, समाजकल्याण (सह आयुक्त (अजाउयो), यांनी ईमेल करणे)
७. सर्व सहायक आयुक्त, समाजकल्याण (सह आयुक्त (अजाउयो), यांनी ईमेल करणे)
८. सर्व जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी (सहायक आयुक्त, समाजकल्याण, यांनी ईमेल करणे)
९. सर्व जिल्हा नियोजन अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय (२ प्रती सहायक आयुक्त, समाजकल्याण, यांनी पोहच करणे)

प्रत, माहितीसाठी अग्रेषित

१. मा.राज्यपालांचे सचिव मा.मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,
२. सर्व मंत्री यांचे खाजगी सचिव
३. सर्व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
४. शासनाचे मुख्य सचिव,
५. शासनाचे अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव
{अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रमाशी (अनुसूचित जाती उपयोजनेशी) संबंधित सर्व खालील विभाग }
६. ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई (२ प्रती)
७. पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई (२ प्रती)
८. उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग (उद्योग), मंत्रालय, मुंबई
९. उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग (ऊर्जा), मंत्रालय, मुंबई
१०. कृषी व पदुम विभाग (कृषि), मंत्रालय, मुंबई
११. कृषी व पदुम विभाग (पदुम), मंत्रालय, मुंबई (२ प्रती)
१२. सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग (सहकार, पणन), मंत्रालय, मुंबई
१३. सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग (वस्त्रोद्योग), मंत्रालय, मुंबई
१४. शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१५. सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१६. महिला व बाल कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१७. नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१८. सामान्य प्रशासन विभाग (माहिती व जनसंपर्क), मंत्रालय, मुंबई
१९. कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२०. नियोजन विभाग (का.१४८९/ का.१४९३/ का.१४९४/ का.१४९९), मंत्रालय, मुंबई
२१. वित्त विभाग (अर्थ-३/७), मंत्रालय, मुंबई
२२. सर्व सह/उप सचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२३. सर्व विभागीय आयुक्त,
२४. सर्व विशेष कार्य अधिकारी (नियोजन) विभागीय आयुक्तांची कार्यालये,
२५. संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई,
२६. संचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई
२७. संचालक, राष्ट्रीय अनुसूचित जाती आयोग, राज्य शाखा, पुणे.
२८. अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य अनुसूचित जाती/ जमाती आयोग, वरळी, मुंबई,
२९. अध्यक्ष, अनुसूचित जाती कल्याण समिती, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
३०. सदस्य सचिव, उर्वरित महाराष्ट्र वैधानिक विकास मंडळ, नवीन प्रशासकीय इमारत, १८ वा मजला, मुंबई,

३१. सदस्य सचिव, मराठवाडा वैधानिक विकास मंडळ, नवीन प्रशासकीय इमारत, जिल्हाधिकारी कार्यालय कम्पाऊंड, तळमजला, औरंगाबाद,
३२. सदस्य सचिव, विदर्भ वैधानिक विकास मंडळ, बी-२३/१, साऊथ अंबाझरी मार्ग, अंध विद्यालयाजवळ, नागपूर,
३३. निवड नस्ती (अर्थसंकल्प)

जोडपत्र-१		
अनु.जाती घटक कार्यक्रमातर्गत सन २०२६-२७ कमाल अनुज्ञेय मर्यादा जिल्हा वार्षिक योजना		
नस्ती क्र. बीजीटी-२०२५/प्र.क्र.१४३/अर्थसंकल्प		
(रुपये लाखात)		
अ.क्र.	जिल्हा	सन २०२६-२७ साठी अंदाजित प्रस्तावित नियतव्यय मर्यादा
१	मुंबई शहर	२२००.००
२	जिल्हा मुंबई उपनगर	७१००.००
३	जिल्हा ठाणे	१४०००.००
४	जिल्हा रायगड	२८००.००
५	जिल्हा रत्नागिरी	३४००.००
६	जिल्हा सिंधुदुर्ग	२८५०.००
७	जिल्हा पुणे	१४५००.००
८	जिल्हा सातारा	९५००.००
९	जिल्हा सांगली	८६००.००
१०	जिल्हा सोलापूर	१४७००.००
११	जिल्हा कोल्हापूर	१२०५०.००
१२	जिल्हा नाशिक	१०१००.००
१३	जिल्हा धुळे	३२००.००
१४	जिल्हा जळगाव	९३००.००
१५	जिल्हा अहमदनगर	१३९००.००
१६	जिल्हा नंदुरबार	१४००.००
१७	जिल्हा छत्रपती संभाजी नगर	१०४००.००
१८	जिल्हा जालना	७६००.००
१९	जिल्हा परभणी	६३००.००
२०	जिल्हा नांदेड	१६४००.००
२१	जिल्हा बीड	१२९००.००

२२	जिल्हा लातूर	१२५००.००
२३	जिल्हा धाराशिव	७५००.००
२४	जिल्हा हिंगोली	५४००.००
२५	जिल्हा नागपूर	१९५००.००
२६	जिल्हा वर्धा	४४००.००
२७	जिल्हा भंडारा	५३००.००
२८	जिल्हा चंद्रपूर	७५००.००
२९	जिल्हा गडचिरोली	३६००.००
३०	जिल्हा गोंदिया	४६००.००
३१	जिल्हा अमरावती	१०२००.००
३२	जिल्हा अकोला	८८००.००
३३	जिल्हा यवतमाळ	८४००.००
३४	जिल्हा बुलढाणा	१००००.००
३५	जिल्हा वाशीम	७७००.००
३६	जिल्हा पालघर	१४००.००
	एकूण	३०००००.००

(सुचिता सापते)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रपत्र - अ									
प्रारूप वार्षिक अनुसूचित जाती उपयोजना सन २०२६-२७ च्या प्रस्तावित नियतव्ययाचा गोषवारा									
जिल्हा :-								(रुपये लाखात)	
अ.क्र	क्षेत्र/उपक्षेत्र	अंमलबजावणी विभाग	सन २०२४-२५		सन २०२५-२६		सन २०२६-२७		
			मंजूर नियतव्यय	मार्च अखेर पर्यंतचा खर्च	मंजूर नियतव्यय	अपेक्षित खर्च	अंमलबजावणी अधिकाऱ्यांनी प्रस्तावित केलेला नियतव्यय	कमाल आर्थिक मर्यादेनुसार प्रस्तावित केलेला नियतव्यय	त्यापैकी भांडवली खर्च
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
गट क्र.१ :- कृषी व सलग्न सेवा									
१	पिक संवर्धन								
२	मृदा संधारण								
३									
४									
	एकूण								
	टीप :-	१) वरील स्तंभ २ मध्ये नियतव्यय प्रस्तावित केलेल्या सर्व विकस क्षेत्रांची उपक्षेत्रे घ्यावीत.							
		२) स्तंभ ९ ची एकूण बेरीज जोडपत्र १ मध्ये जिल्ह्यास दिलेल्या सिलिंग इतकी असावी.							
		३) सहायक आयुक्त यांनी या प्रपत्रातील माहिती प्रपत्र "ब" वरून तयार करावी							

प्रपत्र - ब

प्रारूप वार्षिक अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रम (अनुसूचित जाती उपयोजना) सन २०२६-२७ च्या विकास क्षेत्रामधील योजना/प्रकल्प यासाठी प्रस्तावित नियतव्यय आणि भौतिक उद्दिष्टे

रु. लाखात																	
अ.क्र. पुस्तिकेतील योजना क्र.	विकास/क्षेत्र/उपक्षेत्र/योजनेचे/प्रकल्पाचा नाव		प्रशासकीय विभाग व अंमलबजावणी अधिकारी	सी आर सी (संगणक संकेतांक)	उद्दिष्ट शीर्ष संकेतांक	सन २०२५-२६		सन २०२६-२७			भौतिक उद्दिष्टे						शेरा/ अभिप्राय (१. सन २०२५-२६ चे कमी- जादा खर्च आणि भौतिक लक्षांक कमी-जादा साध्य याबाबत २- सन २०२६-२७ नियतव्यय मागणी आणि भौतिक लक्षांक याबाबत सुस्पष्ट खुलासा नमूद करावा.)
	उपयोजना संकेतांक	उपयोजना नाव/वर्णन				अर्थसंक ल्पित तरतुद	अपेक्षित खर्च	अंमलबजावणी अधिकाऱ्यांनी प्रस्तावित केलेला नियतव्यय	कमाल आर्थिक मर्यादेनुसा र प्रस्तावित केलेला नियतव्यय	त्यापैकी भांडवली खर्च	बाब अ.क्र.	बाब	परिणाम	सन २०२५-२६		सन २०२६-२७ प्रस्तावित उद्दिष्ट	
														उद्दिष्ट	अपेक्षित साध्य		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२		१३	१४	१५	१६	१७
एकूण																	
<p>टीप :</p> <p>१) स्तंभ २ मध्ये योजना घेताना त्या सन २०२५-२६ चे नियोजन विभागाने काढलेल्या पुस्तकातील क्रमानुसार घ्याव्यात. स्तंभ १ मध्ये अनुक्रमांक नंतर या पुस्तकातील योजनेचा क्रमांक नमूद करावा.</p> <p>२) संभ ९ ची एकूण बेरीज जिल्ह्याला दिलेल्या सिलिंग इतकी असावी.</p> <p>३) सहायक आयुक्त यांनी या प्रपत्रातील माहिती प्रपत्र "ड" वरून तयार करावी</p>																	

प्रपत्र - क

प्रारूप वार्षिक अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रम (अनुसूचित जाती उपयोजना) सन २०२६-२७

प्रस्तावित बांधकामाचा / क्षेत्र विकास कार्यक्रम

(पूर्व अंदाज/गणन पत्रक लागणाऱ्या प्रकल्प/ कामे इ. प्रकल्प/ कामनिहाय तपशील)

१	योजना संकेतांक (८ Character)	
२	योजनेचे नाव	
३	सीआरसी (८ अंकी संगणक संकेतांक)	
४	उद्दिष्ट संकेतांक (ऑब्जेक्ट कोड २ अंकी)	

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	प्रकल्पाचे/ कामांचे नाव (प्रपत्र "इ" चा स्तंभ ३)	एकूण अंदाजित किंमत (अलिकडील सुधारित) (प्रपत्र "इ" चा स्तंभ ८)	सुधारित अंदाजित किंमतीचा दिनांक (प्रपत्र "इ" चा स्तंभ ७)	मार्च २०२५ अखेर पर्यंतचा एकूण खर्च (प्रपत्र "इ" चा स्तंभ ९ + स्तंभ १०)	सन २०२५-२६ मधील अपेक्षित खर्च (प्रपत्र "इ" चा स्तंभ ११)	उर्वरित किंमत (स्तंभ ६-(८+९) (प्रपत्र "इ" चा स्तंभ १२)	२०२६-२७ करिता प्रस्तावित तरतूद (प्रपत्र "इ" चा स्तंभ १३)	योजना/काम पूर्ण होण्याचा अपेक्षित दिनांक (प्रपत्र "इ" चा स्तंभ १७)
१	२	३	४	५	६	७	८	९

टीप : १) जिल्हा योजनेच्या उपक्षेत्रातील (उपक्षेत्राच्या क्रमवार) बांधकामाची माहिती द्यावी.

२) चालू कामे तसेच सन २०२६-२७ मधील प्रस्तावित कामे नमूद करावीत.

३) सहायक आयुक्त यांनी या प्रपत्रातील माहिती प्रपत्र "इ" वरून तयार करावी

४) उपयोजनानिहाय स्वतंत्र माहिती तयार करावी.

प्रपत्र ड

यंत्राणानी नियतव्यय मागणी करण्याचे प्रपत्र (सदर प्रपत्र शासनास सादर करू नये.) (सहायक आयुक्त यांना सादर करावे.)

जिल्हा वार्षिक अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रम (SCSP) - सन २०२६-२७ नियतव्यय मागणी

उपयोजनेचे संकेतांकासह
नाव/वर्णन:->

जिल्हा

८ अंकी लेखा संकेतांक :-

२ अंकी तपशीलवार शिर्ष :-

मागील तीन वर्षांचा अर्थिक तपशील

(रु. लाखात)

अ.क्र.	अर्थिक वर्ष	नियतव्यया ची मागणी	अर्थ संकल्पित निधी	पुनर्विनियोजित निधी	कोषागारातून आहरित निधी	रोख नोंदवही (CashBook) नुसार शासनास जमा अखर्चित निधी	निधी अखर्चित राहण्याची कारणे तसेच अर्थ संकल्पित निधी पेक्षा कमी किंवा जादा निधी कोषागारातून आहरित करण्याची कारणे			
१	२०२०-२१									
२	२०२१-२२									
३	२०२२-२३									
४	२०२३-२४									
५	२०२४-२५									
६	२०२५-२६									
	नियतव्यय मागणी अनुषंगाने अर्थिक आणि भौतिक तपशील									
अ.क्र.	शासन निर्णय/मार्गदर्शक सूचना नुसार अनुज्ञेय बाब	परिमाण (संख्या /संख्या हजार /संख्या लाख /किलो /क्वेटल /मे.टन /मीटर /कि.मी. /लिटर)	शासन निर्णय/मार्गदर्शक सूचना नुसार कमाल (Maximum) अनुज्ञेय रक्कम रूपयात	सन २०२१-२२ ते सन २०२४- २५ एकूण भौतिक साध्याची सरासरी.	सन २०२५-२६ भौतिक लक्ष/उद्दिष्ट	सन २०२५-२६ अपेक्षित		सन २०२५-२६ अपेक्षित भौतिक साध्य - लक्ष/उद्दिष्ट पेक्षा कमी/जादा बाबतचे स्पष्टीकरण		
						भौतिक साध्य (Anticipated Target Achivment)	भौतिक साध्यासाठी लागणारा निधी			
१	२	३	४	५	६	७	८	९		
१										
२										
३										
४										
						एकूण				

	नियतव्यय मागणी अनुषंगाने अर्थिक आणि भौतिक तपशील								
अ.क्र.	शासन निर्णय/मार्गदर्शक सूचना नुसार अनुज्ञेय बाब	परिमाण (संख्या /संख्या हजार /संख्या लाख /किलो /क्वेटल /मे.टन /मीटर /कि.मी. /लिटर)	शासन निर्णय/मार्गदर्शक सूचना नुसार कमाल (Maximum) अनुज्ञेय रक्कम रूपयात	सन २०२६-२७ प्रस्तावित भौतिक लक्ष/उद्दिष्ट (Proposed Target)	सन २०२५-२६ प्रस्तावित भौतिक लक्ष/उद्दिष्ट बाबत स्पष्टीकरण	सन २०२६-२७ प्रस्तावित भौतिक लक्ष/उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी लागणारा निधी रूपयात	सन २०२४-२५, सन २०२५-२६ मध्ये मान्यता दिलेल्या परंतु देयक आदा न झालेल्या साठी सन २०२५-२६ मध्ये प्रस्तावित निधी रूपयात .	सन २०२६-२७ साठी एकूण प्रस्तावित निधी मागणी रूपयात .	शासन निर्णय/मार्गदर्शक सूचना नुसार अनुज्ञेय बाबीचे, स्वतंत्र अंदाज/पूर्वगणन पत्रक करावे लागत नाही १ / करावे लागते. याबाबत सोबत विहित प्रपत्रातील माहिती सोबत सादर केली आहे २.
१	२	३	४	१०	११	१२	१३	१४	१५
१									
२									
					एकूण				

सन २०२४-२५ ची जिल्हा वार्षिक अनुसूचित जाती उपयोजना तयार करणे मार्गदर्शक सूचना परिच्छेद ५.५ ची नोंद घेतली असून त्यास अनुसरून प्रमाणित करण्यात येते की, जिल्हा योजनेअंतर्गत प्रस्तावित केलेल्या योजनेसाठी/उपयोजनेसाठी राज्य स्तरावरून नियतव्यय प्राप्त होत नाही.

सन २०२५-२६ ची जिल्हा वार्षिक अनुसूचित जाती उपयोजना तयार करणे मार्गदर्शक सूचना परिच्छेद ५.६ ची नोंद घेतली असून सदर नियतव्ययाची मागणी शासन ..... विभागाचे शासन निर्णय क्रमांक ..... दि..... अन्वये करण्यात आली आहे. सोबत सदर शासन निर्णयाची छायांकित प्रत जोडली आहे.

सही	
पदनाम	
कार्यालयाचे नाव व पत्ता	

यंत्रणा प्रपत्र - इ
यंत्रणानी नियतव्यय मागणी प्रपत्र "ड" सोबत करण्याचे पपत्र (सदर प्रपत्र शासनास सादर करू नये.) (सहायक आयुक्त यांना सादर करावे.)

प्रारूप जिल्हा वार्षिक अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रम सन २०२६-२७ च्या विकास क्षेत्रामधील योजना/ प्रकल्प यासाठी प्रस्तावित नियतव्यय आणि भौतिक उद्दिष्टे
विभागाद्वारे पूर्व अंदाज/गणन पत्रक तयार करून लाभार्थी/संस्था च्या मान्यतेने/संमतीने कार्यान्वित करावयाच्या बाबींना अर्थसहाय्य/अनुदान

योजना प्रशासनिक तपशील

योजनेचे/उपयोजनेचे नाव :->	८ अंकी लेखा संकेतांक	कार्यान्वयन यंत्रणा प्रमखांची पदस्थापना संक्षम
योजनेचे/उपयोजनेचा ८/९ अंकी संकेतांक	२ अंकी उद्दिष्ट शिर्ष संकेतांक	कार्यान्वयन यंत्रणा प्रमखांचा गोपनीय अहवाल

बाब/काम/प्रकल्प निहाय तपशील																	
अ. क्र.	लाभार्थी व्यक्तीचे/गटाचे/संस्थेचे नाव असल्यास	अर्थसहाय्य ज्या बाबीसाठी आहे त्या बाबीचे/कामाचे/प्रकल्पाचे नाव(वर्णन)	जागेचा गट/सर्व्हे नंबर, स्थानिक स्वराज्य संस्था मिळकत क्रमांक आणि चतुर्भिन्नेसह स्थान तपशील	लाभार्थीच्या मान्यतेचा/संमतीचा तपशील (NOC क्रमांक व दिनांक/ लाभार्थीचा अर्ज दिनांक, दाखल/आवक क्रमांक व दिनांक)	प्रशासकीय / सुचारीत प्रशासकीय मान्यता रक्कम	प्रशासकीय / सुचारीत प्रशासकीय मान्यता क्रमांक व दिनांक	नविन बाब/काम/प्रकल्प बाबतची एकूण अंदाजित किंमत किंवा स्तंभ ६ पेक्षा जादा निधी लागणार असलेस, अलिकडील सुचारीत एकूण अंदाजित किंमत	सन २०२३-२४ अखेर पर्यंतचा एकूण खर्च	सन २०२४-२५ मधील एकूण खर्च	सन २०२५-२६ मधील अपेक्षित खर्च	उर्वरित किंमत [स्तंभ ६ किंवा स्तंभ ८ - स्तंभ ९ - स्तंभ १०- स्तंभ ११)]	सन २०२६-२७ करिता प्रस्तावित तरतुद	बाब/काम/प्रकल्प सन २०२२-२३ अखेर पूर्ण झाले असल्यास पूर्णत्व दाखला (Completion Certificate) सादर/दाखल केल्याचा दिनांक व क्रमांक	बाब/काम/प्रकल्प सन २०२३-२४ अखेर पूर्ण झाले असल्यास हस्तांतरित केल्याचा पत्र क्रमांक व दिनांक	प्रशासकीय मान्यता आदेशानुसार बाब/काम/प्रकल्प पूर्ण करण्याचा दिनांक	बाब/काम/प्रकल्प पूर्ण होण्याचा अपेक्षित दिनांक	शेरा/अभिप्राय/ शासन निर्णय तपशील
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८

सन २०२५-२६ ची जिल्हा वार्षिक अनुसूचित जाती उपयोजना तयार करणे मार्गदर्शक सूचना परिच्छेद ५.५ नोंद घेतली असून त्यास अनुसरून प्रमाणित करण्यात येते की, जिल्हा योजनेअंतर्गत प्रस्तावित केलेल्या योजनेसाठी/उपयोजनेसाठी राज्य स्तरावरून नियतव्यय प्राप्त होत नाही.
सन २०२६-२७ ची जिल्हा वार्षिक अनुसूचित जाती उपयोजना तयार करणे मार्गदर्शक सूचना परिच्छेद ५.६ नोंद घेतली असून सदर नियतव्ययाची मागणी शासन ..... विभागाचे शासन निर्णय क्रमांक..... दि..... अन्वये करण्यात आली आहे. सोबत सदर शासन निर्णयाची छायांकित प्रत जोडली आहे.

दिप
सही
पदनाम
कार्यालयाचे नाव व पत्ता

प्रपत्र - फ

यंत्रणानी नियतव्यय मागणी प्रपत्र "ड" सोबत करण्याचे पत्र (सदर प्रपत्र शासनास सादर करू नये.) (सहायक आयुक्त यांना सादर करावे.)

लिंग आधारित अर्थसंकल्प (Gender Budget) व बाल अर्थसंकल्प (Child Budget) चा तपशील

Plan Year	२०२६-२७
Department Name	Social Justice
Plan Type	SCSP
Sector Name	Social & Community Services
Sub Sector Name	Welfare of Backward Classes
Scheme Name	e.g., NX२८०००२-विविध कला व्ययसायिक प्रशिक्षणासाठी महिलांना विध्यावेतन

लिंगाधारित अर्थसंकल्प (Gender Budget) व बाल अर्थसंकल्प (child Budget)

₹ in Lakhs

CRC Code	Object Name	Item Description/Unit of Measurement	Gender Budget	Annual Plan(२०२४-२५)		Annual Plan(२०२५-२६)		Annual Plan(२०२६-२७)	
				Actual Achived Target	Actual Expd.	Anticipated Target	Anticipated Expd.	Proposed Target	Proposed Outlay
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
२२२५E४१८	Scholarship/Stipend (३ ४)	Benefits to Students (Number)	१) Non Divisible *						*
			२)(a) Male Child (<१८ yrs) **						**
			२)(b) Female Child (<१८ yrs) **						
			२)(c) Transgender Child (<१८ yrs) **						
			२) TotalChild Budget Coponent (<१८ yrs) **	०	०	०	०	०	०
			३)(a) Male>=१८ Years ***						
			३)(b) Female>=१८ Years ***						
			३)(c) Transgender>=१८ Years ***						
			३)(d) Total >=१८ Years	०	०	०	०	०	०
			A१) Gender Budget Component [२(b)+२(c)+३(b)+३(c)]	०	०	०	०	०	०
		Object Total		०	०	०	०	०	०

जिथे लाभार्थीची गणना करणे शक्य नसते अशा योजनाची (उदा. रस्ते आणि पूल, अनु. जाती (दलित) वस्ती विकास, पाणीपुरवठ्याची सार्वजनिक कामे) माहिती या ओळीत वर्षानिहाय स्तंभ ५ ते १० मध्ये नोंदवावी.

जिथे लाभार्थीची गणना करणे शक्य असते आणि त्याचे वय १८ पेक्षा कमी आहे अशा योजनेबाबतची (उदा. माध्यमिक शाळांतून पुस्तकपेढ्या उघडणे, शैक्षणिकदृष्ट्या मागासलेल्या भागातील प्रा.शाळेतील अनु.जाती /जमातीच्या विद्यार्थींना विशेष सवलती, इयत्ता ५ वी ते ७ वीत शिकणा-या मागासवर्गीय मुलींना शिष्यवृत्त्या) माहिती या ओळीत वर्षानिहाय स्तंभ ५ ते १० मध्ये नोंदवावी.

जिथे लाभार्थीची गणना करणे शक्य असते आणि त्यांचे वय १८ वर्ष किंवा १८ वर्ष पेक्षा जास्त आहे अशा योजनेबाबतची (NX२८०००२-विविध कला व्ययसायिक प्रशिक्षणासाठी महिलांना विध्यावेतन,NX२८०००३-स्वयंरोजगार योजनेखाली महिला व्यक्तीगत अनुदान, ...) माहिती या ओळीत वर्षानिहाय स्तंभ ५ ते १० मध्ये नोंदवावी.

प्रपत्र - ग

यंत्राणानी नियतव्यय मागणी प्रपत्र "ड" सोबत करण्याचे पत्र (सदर प्रपत्र शासनास सादर करू नये.) (सहायक आयुक्त यांना सादर करावे.)
दिव्यांग व्यक्ती यांचे कल्याण बाबतची माहिती

Plan Year २०२६-२७
Department Name Social Justice
Plan Type SCSP
Sector Name Social & Community Services
Sub Sector Name Welfare of Backward Classes
Scheme Name e.g. NX२८०००२-विविध कला व्ययसायिक प्रशिक्षणासाठी महिलांना विध्यावेतन

Disabled (दिव्यांग) लाभार्थी माहिती.

₹ in Lakhs

CRC Code	Object Name	Item Description/ Unit of Measuremen	Gender Budget	Annual Plan(२०२४-२५)		Annual Plan २०२५-२६		Annual Plan(२०२६-२७)	
				Actual Achived Target	Actual Expd.	Anticipated Target	Anticipated Expd.	Proposed Target	Proposed Outlay
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
e.g. २२२५E४१८	e.g. Scholarship/Stipend (३ ४)	e.g. Benefits to Students (Number)	१) Non Divisible *						*
			२(a) Disabled (दिव्यांग) Male Child (<१८ yrs) **						**
			२(b) Disabled (दिव्यांग) Female Child (<१८ yrs) **						
			२(c) Disabled (दिव्यांग) Transgender Child (<१८ yrs) **						
			२) Total Disabled (दिव्यांग) Child Budget Coponent (<१८ yrs) **	०	०	०	०	०	०
			३(a) Disabled (दिव्यांग) Male>=१८ Years ***						
			३(b) Disabled (दिव्यांग) Female>=१८ Years ***						
			३(c) Disabled (दिव्यांग) Transgender>=१८ Years ***						
			३(d) Total Disabled (दिव्यांग) >=१८ Years	०	०	०	०	०	०
		Object Total		०	०	०	०	०	०

जिथे लाभार्थीची गणना करणे शक्य नसते अशा योजनाची (सार्वजनिक स्थळी Disabled (दिव्यांग) व्यक्तीसाठी केलेल्या सुविधा) माहिती या ओळीत वर्षनिहाय स्तंभ ५ ते १० मध्ये नोंदवावी.

जिथे लाभार्थीची गणना करणे शक्य असते आणि त्याचे वय १८ पेक्षा कमी आहे अशा योजनेबाबतची (उदा. माध्यमिक शाळांतून पुस्तकपेढ्या उघडणे, शैक्षणिकदृष्ट्या मागासलेल्या भागातील प्रा.शाळेतील अनु.जाती /जमातीच्या विद्यार्थींना विशेष सवलती, इयत्ता ५ वी ते ७ वीत शिकणा-या मागासवर्गीय मुलींना शिष्यवृत्त्या) माहिती या ओळीत वर्षनिहाय स्तंभ ५ ते १० मध्ये नोंदवावी.

जिथे लाभार्थीची गणना करणे शक्य असते आणि त्यांचे वय १८ वर्ष किंवा १८ वर्ष पेक्षा जास्त आहे अशा योजनेबाबतची (NX२८०००२-विविध कला व्ययसायिक प्रशिक्षणासाठी महिलांना विध्यावेतन,NX२८०००३-स्वयंरोजगार योजनेखाली महिला व्यक्तीगत अनुदान, ...) माहिती या ओळीत वर्षनिहाय स्तंभ ५ ते १० मध्ये नोंदवावी.